

Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej

59-900 Zgorzelec, ul. Domańskiego 6, NIP 615-10-13-245, tel. 757752075, zgzz@poczta.onet.pl
Właściciel Schroniska dla Zwierząt w Dłużynie Górnej, Gm. Pieńsk

Deklaracja Współpracy „Łużycki Zielony Ład” w ramach transformacji energetycznej powiatu zgorzeleckiego – Zagłębia Turoszowskiego

Jednym z priorytetów Unii Europejskiej jest przeciwdziałanie zmianom klimatycznym. Nowa strategia UE w ramach „Europejskiego Zielonego Ładu” jest odpowiedzią na rosące zagrożenia i zakłada osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. Plany te mają swoje odzwierciedlenie w założeniach do opracowywanej obecnie przez UMWD Dolnośląskiej Strategii Energetycznej do roku 2050, która mówi o tym, że Dolny Śląsk będzie w roku 2050 regionem neutralnym klimatycznie. Propozycja takiego kierunku zmian jest jednocześnie bardzo ambitna, ale również niezwykle kosztowna. Kosztami tymi obciążone będą organy administracji rządowej, samorządy, spółki energetyczne, a przede wszystkim pracownicy branży wydobywczej i elektroenergetycznej oraz wszyscy mieszkańcy obszarów objętych przeobrażeniami gospodarczymi.

My - samorządy powiatu zgorzeleckiego zrzeszone w Związku Gmin Ziemi Zgorzeleckiej zdajemy sobie sprawę z tego, że nasz powiat z jego zagłębiem Turoszowskim, gdzie pozyskiwany jest węgiel brunatny z kopalni odkrywkowej, z którą sąsiaduje Elektrownia Turów, dostarczająca energię elektryczną znacznej części naszego kraju jest obszarem wymagającym niewątpliwie szeroko zakrojonych planów i działań transformacyjnych. Proces wydobywania trwa nieprzerwanie od kilkudziesięciu lat i odbywa się

zgodnie ze wszelkimi przepisami i obostrzeniami. Celami współpracy w ramach powyższej deklaracji będą:

- stworzenie spójnej strategii transformacyjnej dla regionu obejmującego Powiat Zgorzelecki z regionem Turoszowskim,
- koordynowanie pozyskiwania i wykorzystywania środków z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji na cele związane z transformacją energetyczną naszego powiatu i Regionu turoszowskiego,
- podejmowanie działań na rzecz przeprowadzenia sprawiedliwej transformacji w Regionie węglowym,
- wzmacnianie działań służących tworzeniu dogodnych warunków dla zmian w regionach górniczych, otwarciu się na nowe możliwości rozwojowe poprzez transformację systemu energetycznego, ekologicznych innowacji i dbałości o czyste powietrze i środowisko,
- podejmowanie działań wspierających realizację celów związanych z poprawą jakości powietrza, w tym likwidacji niskiej emisji,
- podejmowanie działań na rzecz tworzenia dogodnych warunków dla rozwoju nowych przedsiębiorstw, tworzeniu nowych miejsc pracy, zrównoważonego rozwoju sektora energetyki odnawialnej przyczyniając się do poprawy bezpieczeństwa energetycznego regionu,
- podejmowanie działań na rzecz rozwoju projektów badawczo-rozwojowych, kreowanie i wdrażanie przedsięwzięć w zakresie rozwoju elektromobilności,
- planowanie i realizacja przedsięwzięć w zakresie edukacji i re-edukacji związanej z transformacją energetyczną, wdrażanie projektów służących rozwojowi i edukacji kapitału ludzkiego,
- zwiększanie świadomości mieszkańców regionu poprzez uczestnictwo w projektach szkoleniowych, prowadzenie działalności promocyjno-informacyjnych, konsultacje z lokalnymi społecznościami.

W przemyśle węglowym Kopalni i Elektrowni Turów zatrudnionych jest ok. 4 tys. pracowników, co pośrednio oddziałuje na tysiące mieszkańców powiatu zgorzeleckiego oraz powiatów sąsiadujących. Aktywność gospodarcza naszego regionu w głównej mierze oparta jest na kooperacji z Kopalnią i Elektrownią Turów oraz powiązanymi kapitałowo z tymi przedsiębiorstwami podmiotami, co czyni od dziesięcioleci nasz obszar monokulturą przemysłową przemysłu wydobywczego węgla brunatnego. Z uwagi na nieuniknioną wizję zakończenia wydobycia jesteśmy zdeterminowani już teraz koniecznością przygotowania koncepcji i zakresu transformacji zarówno w wymiarze gospodarczym, społecznym i środowiskowym. Cały ten proces ten wymaga jednak dobrze przemyślanego i delikatnego podejścia zwłaszcza w wymiarze społecznym, z uwzględnieniem działań stabilizujących poczucie bezpieczeństwa mieszkańców i pracowników, związane z przyszłością naszego powiatu po transformacji węglowej.

Troską naszą jest, aby działania związane z transformacją energetyczną były prowadzone w sposób zaplanowany i stopniowy, z poszanowaniem godności ludzkiej i przy zapewnieniu odpowiedniego standardu życia osób nią dotkniętych.

Dlatego też najbardziej efektywnym rozwiązaniem byłoby zachowanie dwubiegowości: zapewnienie pracy kopalni i elektrowni w najbliższym okresie oraz z drugiej strony: podjęcie wszelkich możliwych działań zmierzających do zmiany charakteru działalności gospodarczej w naszym regionie, tj. tworzenia nowoczesnych miejsc pracy, rozwoju firm i przedsiębiorstw, zapewnienie dostępu do szkoleń i kursów kwalifikacyjnych.

Już dzisiaj w powiecie zgorzeleckim niezwykle dynamicznie rozwija się energetyka odnawialna, której motorem jest działalność najaktywniejszego w Polsce klastra energii – Zgorzeleckiego Klastra Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii i Efektywności Energetycznej, którego działania w najbliższych latach zapewnią pełne zbilansowanie energetyczne powiatu zgorzeleckiego.

Z zadowoleniem przyjmujemy propozycję ustanowienia przez Parlament Europejski Funduszu Sprawiedliwej Transformacji jako narzędzia będącego odpowiedzią na niektóre z powyższych problemów.

Stoimy na stanowisku, że obszarami, które należy objąć Funduszem Sprawiedliwej Transformacji na Dolnym Śląsku obok subregionu wałbrzyskiego jest powiat zgorzelecki z jego zagłębieniem turoszowskim - obszarem monokultury przemysłu wydobywczego-energetycznego węgla brunatnego. Środki pochodzące z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji umożliwią nam rozpoczęcie procesu głębokich zmian gospodarczych, społecznych i środowiskowych naszego regionu dając impuls do rozwoju innowacyjnych i perspektywicznych branż na tych terenach a wyzwania związane z transformacją energetyczną, które stoją przed naszym regionem i przed całym krajem, są niezwykle złożone i trudne, a co za tym idzie - również kosztowne i nie będą mogły być możliwe do zrealizowania w krótkim czasie i bez odpowiednich nakładów finansowych. Wierzymy, że transformacja energetyczna powiatu zgorzeleckiego może być przeprowadzona efektywnie, ale żeby tak się stało i żeby transformacja mogła nosić miano „sprawiedliwej”, musi zostać przygotowana jak najszybciej w oparciu o mądrze przygotowany i przeprowadzony proces w sposób sprzyjający włączeniu społecznemu.

Pozostawienie powiatu zgorzeleckiego, z jego dotychczasową schyłkową monokulturą przemysłu wydobywczego poza Funduszem Sprawiedliwej Transformacji UE, skutkować będzie głęboką zapaścią gospodarczo-społeczną regionu, dlatego też apelujemy do Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej o wsparcie i włączenie do Funduszu Sprawiedliwej Transformacji także powiatu zgorzeleckiego – zagłębienia turoszowskiego, będącego obszarem transformacji energetycznej.

Zgorzelec, dn. 30 października 2020 roku

MIASTO ZGORZELEC

BURMISTRZ MIASTA

Rafał Grosisz

Rafał Grosisz

GMINA ZGORZELEC

ZASTĘPCA WÓJTY

mgr Marek Wolanin

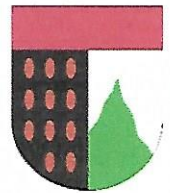
Marek Wolanin

BOGATYNIA

Mariusz

GMINA SULIKÓW

WÓJTA GMINY SULIKÓW

Robert Starzyński

Robert Starzyński

PIEŃSK

BURMISTRZ
MIASTA I GMINY PIEŃSK

Jan Magda

Jan Magda

ZAWIDÓW

Burmistrz Miasta Zawidów

Robert Łęzny

Robert Łęzny

WĘGLINIEC

Burmistrz
Gminy i Miasta Węgliniec

Mariusz Wiczorek

Mariusz Wiczorek